

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Stavba rostlinného těla – stonek
Anotace	Pracovní listy k procvičování pojmů z daného tématu. Nejvhodnější použití – všechny listy vytisknout a žákům předložit k doplnění (řešení slouží pro kontrolu).
Autor	Mgr. Ladislav Sedlák
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda (přírodopis)
Očekávaný výstup	Žák si zopakuje a upevní stavbu rostlinného těla se zaměřením na stavbu stonku.
Ročník	7.

Stavba rostlinného těla – stonek – strana první

1. Doplň větu:

Stonek je

2. Jaké jsou základní funkce stonku:

a)

b)

c)

3. Poznej tvary rostlinného stonku – uveď příklad rostliny s tímto stonkem:

a) strom

b) oddenek

c) stvol

d) keř

e) lodyha

f) stéblo

4. Rozliš stavbu stonku bylin a dřevin (doplň správná čísla k jednotlivým stonkům):

1. svazky cévní

2. pokožka

3. prvotní kůra

4. část lýková

5. část dřevní

6. kambium

7. dřeň

8. borka

9. letní dřevo

10. jarní dřevo

11. roční přírůstek

- letokruh

Stonek bylin:

Stonek dřevin:

5. Svazky cévní vedou stonkem roztoky anorganických a organických látek.
Doplň správný druh a směr vedení látek (použij slova – nahoru, dolů):

Částí lýkovou jsou vedeny látky směrem

Částí dřevní jsou vedeny látky směrem

Stavba rostlinného těla – stonek – strana druhá

6. Jednoděložné a dvouděložné byliny se liší uspořádáním cévních svazků.

Doplň věty:

A. Jednoděložné byliny mají svazky cévní

B. Dvouděložné byliny mají svazky cévní

7. Stonek často mění tvar a uspořádání podle specializované funkce. Najdi druhy a tvary, popř. změny stonků doplněním písmen a přiřaď správný příklad:

a) **o** **k** - b) **s** **h** - c) **š** **n** -

d) **o** **h** - e) **ú** **y** - f) **t** . . **y** -

1 – brambor, 2 – přeslička, 3 – trnka, 4 – jahodník, 5 – réva, 6 - kedluben

8. Dřevo stromů se liší tvrdostí a způsobem využití.

Doplň správně věty s uvedenými příklady: duby, smrky, topoly, buky.

a) Měkké dřevo mají a používají se např.

.....

b) Tvrdé dřevo mají a používají se např.

.....

9. Znáš některé vysoce ceněné druhy dřeva z cizokrajných stromů?
Uveď alespoň dva příklady a doplň, k čemu se využívají:

a)

b)

Stavba rostlinného těla – stonek – řešení

1. Stonek je nadzemní válcovitá část rostliny, směrem nahoru se zužuje. Podzemní stonek se nazývá oddenek.
2. a) vyrůstají na něm listy a květy (vyživovací a rozmnožovací orgány).
b) rozvádí látky mezi kořeny a listy.
c) umožňuje růst rostliny a pohyby listů a květů (orientace ke světlu).
3. Lze uvádět i jiné příklady, musí odpovídat skutečnosti:
 - a) strom - **smrk**
 - b) oddenek - **přeslička**
 - c) stvol - **prvosěnka**
 - d) keř - **šípek**
 - e) lodyha - **kopřiva**
 - f) stéblo - **trávy a obilniny**
4. Stonek bylin: **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7**
Stonek dřevin: **1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11**
5. Částí lýkovou jsou vedeny **organické** látky směrem **dolů**.
Částí dřevní jsou vedeny **anorganické** látky směrem **nahoru**.
6. Pořadí písmen:
 - A. Jednoděložné byliny mají svazky cévní **rozptýlené po celém průřezu**.
 - B. Dvouděložné byliny mají svazky cévní **kruhovitě uspořádané**.
7. a) **oddene k - 2** b) **stonková hlíza - 6** c) **šlahoun - 4**
d) **oddenková hlíza - 1** e) **úponky - 5** f) **trny - 3**
8. a) Měkké dřevo mají **smrky, topoly** a používají se např. jako stavební materiál (prkna, trámy), výroba nábytku nebo řezbářské práce, výroba papíru
b) Tvrdé dřevo mají **duby, buky** a používají se např. výroba nábytku, podlahy, sudy, dřevěné obklady.
9. a) **eben** – tvrdé a těžké černé dřevo – nábytek, ozdobné předměty, součásti hudebních nástrojů (housle)
b) **mahagon** – červenohnědé dřevo – nábytek, hud. nástroje (tělo kytary)

popř. **teak** – odolné plísním a počasí – zahradní nábytek, podlahy, bicí a strunné hud. nástroje